

2. Constitution of Ukraine // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2016, No. 28, p. 532.

3. On information. Law of Ukraine // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 1992, No. 48, p.650.

4. On Access to Public Information. Law of Ukraine // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 2011, No. 32, Article 314.

5. Access to Information Laws: Overview and Statutory Goals // https://www.right2info.org/access-to-information-laws/access-to-information-laws#_ftnref7.

6. The World's First Freedom of Information Act" (PDF). // https://web.archive.org/web/20120305004359/http://www.access-info.org/documents/Access_Docs/Thinking/Get_Connected/worlds_first_foia.pdf

7. International Day for Universal Access to Information // <https://en.unesco.org/commemorations/accesstoinformationday>

УДК 340.014.15 (043.2)

Головко С.Г., к.і.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Важливою філософсько-методологічною основою розбудови системи сучасної вищої освіти в умовах інформатизації суспільства є її інноваційний розвиток. У цьому контексті освітня діяльність визнається державою як важливий і основний засіб формування духовної та інтелектуальної сфер нового покоління громадян України, які й складуть потенціал інноваційного суспільного розвитку [1]. При цьому особливого значення набуває правовий вимір окресленого питання.

Проблема удосконалення системи вищої освіти в Україні як умова вирішення пріоритетних завдань інноваційного соціально-економічного розвитку країни була піднята на парламентських слуханнях «Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні», які відбулися 13 травня 2004 року [4]. У рекомендаціях, прийнятих за результатами їх роботи, зазначалося, що глобальні зміни в суспільно-економічному розвитку зумовлюють необхідність оновлення вищої освіти в Україні, підвищення її якості, приведення у відповідність із структурою потреб ринку праці.

Стримуючими факторами розвитку вищої освіти було визначено відсутність науково обґрунтованих критеріїв її матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Достатньо широке освітянське законодавство не забезпечувало реалізацію регулятивних функцій інноваційного розвитку науки та освіти. Саме тому серед основних механізмів реалізації стратегії інноваційного розвитку вищої освіти було визначено оновлення

нормативно-правової бази, яке включало підготовку нових нормативно-правових актів та вдосконалення чинних.

У 2014 році прийнято Закон України «Про вищу освіту», яким встановлено правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, з метою створення умов для органічного поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки фахівців для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях. Пріоритетами державної політики в галузі вищої освіти визначено сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти упродовж життя, міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у Європейській простір вищої освіти за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи, державної підтримки освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів [2].

9 грудня 2015 року відбулися парламентські слухання на тему «Правове забезпечення реформи освіти в Україні». На них, як вагомий позитив, відзначалося ухвалення Закону «Про вищу освіту» як основу створення нового законодавчого і нормативного поля функціонування освіти та науки.

При цьому вже традиційно наголошувалося на недостатньо системному та комплексному характері заходів із формування цілісної державної політики в галузі освіти: дріб'язкове регулювання поточної діяльності навчальних закладів, формальний характер законодавчих змін, потреба модернізації фінансово-господарських механізмів їх діяльності, усунення центральних і регіональних органів влади від вирішення нагальних освітніх проблем, недостатня наукова обґрунтованість освітньої стратегії, громіздка та розбалансована система управління освітою, відсутність ефективної системи забезпечення якості освіти, конкурентного середовища в освіті, системи відповідальності за низьку якість освітніх послуг, умов для широкого залучення інвестицій в освіту [3].

Важливі принципи державної політики в галузі інноваційного розвитку науки та освіти залишаються декларативними, не підкріплені конкретною відповідальністю (наприклад, сприяння сталому розвитку суспільства, державної підтримки освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, доступність вищої освіти). Потребують конкретизації показники якості здійснення державою функцій з управління інноваційним розвитком наукової і освітньої галузі, узгодження академічної, фінансової, організаційної автономії вищих навчальних закладів та норм, що забезпечують їх практичну реалізацію.

Важливе значення має налагодження ефективної діяльності Національного агентства з якості вищої освіти.

Таким чином, у цілому сформовано правові норми, які регламентують та стимулюють інноваційний розвиток вищої освіти. Об'єктивною є доцільність подальшого оновлення та модернізації законодавчої бази, зокрема, у напрямі розширення її функцій із загальнорегулятивних до прогностичних. У довготерміновому періоді законодавство в галузі науки та освіти визначає значною мірою тенденції їх розвитку, тому його прогностична спрямованість забезпечить узгодженість стратегічних цілей і пріоритетів державної політики та практичних механізмів їх реалізації.

Забезпечення інноваційного розвитку вищої освіти в умовах глобалізації та інформатизації всіх сфер суспільного життя зумовлює необхідність упровадження принципу гнучкості та мобільності у формуванні освітянського законодавства, що проектується на питання коригування державної науково-освітньої політики та періодичності оновлення її законодавчої бази.

Література

1. Гусаров С.М. Законодавство України про вищу освіту та актуальні проблеми його розвитку / С.М. Гусаров // Вісник ХНУВС. – 2013. – №1 (60). – С. 7-12.

2. Про вищу освіту: Закон України №1556-VII від 01.07.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Правове забезпечення реформи освіти в Україні»: Постанова Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1031-19>.

4. Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні / Матеріали парламентських слухань у Верховній Раді України 13 травня 2004 р. – К.: Парламентське вид-во, 2004. – 184 с.

УДК 342.722.1(043.2)

Голуб О.А., аспірантка,
Інститут держави і права
ім. В.М. Корецького НАН України, м. Київ, Україна

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ПРОЯВІВ ПРИНЦИПУ РІВНОСТІ У ПРАВІ

Ключовою засадою сучасного державотворення і правотворення виступає принцип рівності. Він є однією із фундаментальних умов існування правової держави і громадянського суспільства.